

9.3.2022

Rakennetun ympäristön osasto
Jemina Suikki

Kunnille tarjolla tukea rakennetun ympäristön digimuutoksessa

Tervetuloa mukaan tekemään rakennetun ympäristön digimuutosta – ja muutostukeen! Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskus SYKE:n Ryhti-hanke tuottaa pohjan paremmalle tiedolle, kun hajanaiset maankäyttöä ja rakentamista koskevat tiedot yhdenmukaistuvat.

Ryhti-hankkeessa kaavoituksessa ja rakentamisen luvituksessa syntyvät tiedot kootaan saataville yhtenäisessä muodossa. Tätä varten luodaan laajassa yhteistyössä valtakunnallinen *rakennetun ympäristön tietojärjestelmä, RYTJ*.

Rakennettuun ympäristöön liittyy koko yhteiskunnan kannalta tärkeää tietoa, jota omistajat, asukkaat, käyttäjät, yritys-elämä ja päätöksentekijät tarvitsevat. Uudistuksesta hyötyvät sekä tiedon tuottajat että sen käyttäjät. Uusi yhdenmukaisempi tapa hallita, käyttää ja hyödyntää rakennetun ympäristön tietoa on välttämätön, jotta alan digitalisaatio voi edetä.

Esimerkiksi kaavoittaessaan kunnat tuottavat ja käyttävät tietoa, jotta kuntalaisille voidaan rakentaa hyvää elinympäristöä. Merkittävä osa rakennetun ympäristön tiedoista syntyy juuri kuntien perustehtävissä. Siksi kunnat ovat keskeisessä roolissa uuden toimintamallin synnyttämisessä. Monilla kunnilla on kehittyneitä käytäntöjä ja järjestelmiä, joiden oppeja on tärkeää hyödyntää uuden, yhteisen toimintamallin ja valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän rakentamisessa. Tulevan tietojärjestelmän ja toimintatapojen käyttöönotto vaatii vahvaa yhteistyötä. Ryhti-hanke on käynnistänyt DigiFinlandin kanssa muutostuen, jolla kuntia tuetaan tietorakenteiden ja toimintatapojen muutoksessa sekä valmistautumisessa järjestelmän käyttöönottoon.

Uusi järjestelmä käyttöön vaiheittain vuodesta 2024

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän ensimmäisen vaiheen toteutus määriteltiin vuoden 2021 aikana SYKE:n ohjauksessa. Kiitos kaikille määrittelyssä auttaneille kuntaedustajille!

Vuonna 2022 jatkamme työtä: kilpailutamme järjestelmälle pääkehittäjän ja aloitamme toteutuksen. Määrittely eli järjestelmän sisältö ja tekninen toteutus tarkentuvat, kun keskustelu sidosryhmien kanssa jatkuu. Tietojärjestelmän käyttöä pilotoidaan vuonna 2023, ja uusi tietojärjestelmä on otettavissa käyttöön ensimmäisin toiminnallisuuksin 1.1.2024 alkaen.

Aluksi järjestelmässä on saatavilla kaavoitukseen, tonttijaon suunnitteluun, maankäytön rajoituksiin ja rakentamisen lupiin liittyviä tietoja. Myös

kiinteistöverotukseen liittyvät tietotarpeet pyritään saamaan mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Järjestelmän käyttö on pääosin maksutonta ja tietojen tallennus aina maksutonta.

Tiedontuotannon vastuut pysyvät ennallaan, eli kunnat luonnollisesti vastaavat jatkossakin kaavoituksesta ja rakentamisen luvista. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän tehtävä on varastoida ja välittää tietoa. Tietojärjestelmä ei muokkaa tietoa. Mahdolliset muutokset tekee aina alkuperäinen tiedon tuottaja eli kunta tai maakunta, jonka viranomaisprosesseissa tieto on syntynyt. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ei ole myöskään aktiivisen suunnittelun väline, joten se ei korvaa kuntien jo käyttämiä suunnitteluohjelmistoja.

Minkälaista tukea teillä kaivataan?

DigiFinland Oy on käynnistämässä kaksivuotista Ryhti-muutostuki-projektia, jolla tuetaan kuntia rakennetun ympäristön tiedon digitalisaatiossa. Tavoitteena on selvittää kuntien **nykytila** sekä laatia jokaiselle kunnalle oma **toimenpideohjelma** muutoksen edellyttämistä toimenpiteistä. Lisäksi tuemme kuntia toimintatapojen muutoksessa sekä uusien tietorakenteiden ja tietojärjestelmän käyttöönotossa muun muassa vahvistamalla hankintaosaamista, tuottamalla verkkokoulutusmateriaalia sekä tarjoamalla mentoriohjausta.

Ryhdin muutostukeen pääset vaikuttamaan alkuvuodesta 2022. Huhtikuussa on projektin aloitustilaisuus, jossa kerromme Ryhti-hankkeen tilanteesta sekä muutostuen sisällöstä. Tilaisuudessa on työpajaosuus, joka auttaa meitä hahmottamaan tuen tarvetta. Palautetta tuen tarpeesta voi antaa myös samaan aikaan käynnistyvän kyselyn kautta. Tuen tarve ja DigiFinlandin projektin sisältö täsmentyvät vielä nykytilan selvityksen ja sen perusteella tehtävien toimenpideohjelmien pohjalta. Nykytilaselvityksiä tehdään jokaisen halukkaan kunnan ja maakunnan kanssa kevään aikana, ja toimenpideohjelmat valmistuvat syksyyn 2022 mennessä.

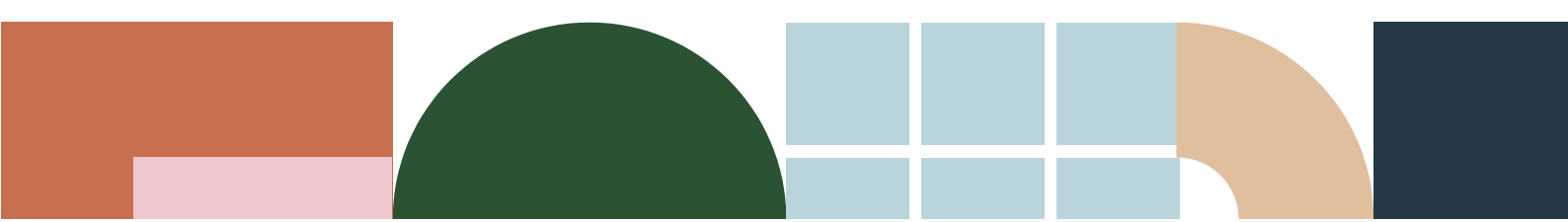
Ilmoittaudu mukaan **5.4.2022 kello 13–16** pidettävään työpajaan ja vaikuta Ryhti-muutostuen sisältöön: [linkki ilmoittautumiseen](#).

Ota yhteyttä – autamme mielellämme

Jemina Suikki, ympäristöministeriö, jemina.suikki@gov.fi

Henrik Saari, Suomen ympäristökeskus SYKE, henrik.saari@syke.fi

Satu Reisko, DigiFinland Oy, satu.reisko@digifinland.fi

- Oheinen esite ja ym.fi/ryhti-sivulta löytyvä PowerPoint-esitys ovat apunasi, jos haluat kertoa muutoksesta eteenpäin. Kehitämme jatkuvasti uusia sisältöjä viestintään.
- Ryhti-hankkeesta löydät tietoa osoitteesta ym.fi/ryhti
- Tietopaketti kunnille osoitteessa ym.fi/ryhti/digitaalinen-rakennettu-ymparisto-kunnissa
- [Ryhti-utiskirjeen tilaus](#)
- Ilmoittaudu Ryhti-hankkeen [sidosryhmälistalle](#)

DigiFinland on valtion omistama voittoa tavoittelematon erityistehtäväyhtiö. Yhtiön erityistehtävänä on osana julkisen sektorin kokonaisuutta kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä muiden toimialojen tuottavuutta ja vaikuttavuutta parantavia kansallisia digitaalisia ratkaisuja.

Liitteet

Esite

Jakelu

Kuntien kirjaamot

